

Hotel Wientjes, Zwolle

College besluit tot proef met no cure no pay

Daags voor de jaarvergadering in Zwolle kwam het College van Afgevaardigden bijeen in Grand Hotel Wientjes. No cure no pay was het belangrijkste agendapunt, maar eerst stond het College nog een keer stil bij boekhoudverordening en beroepsopleiding. Het College moest de knoop van no cure no pay doorhakken, al was het maar omdat de buitenwereld dat verwachtte.

Om elf uur verwelkomt algemeen deken Jeroen Brouwer zeventig (van de in totaal 75) afgevaardigden. Eerst zullen zij de Boekhoudverordening en de Enquête Beroepsopleiding behandelen. De Boekhoudverordening is ook in juni besproken. De toen gemaakte opmerkingen heeft de Algemene Raad nu in de tekst verwerkt. Brouwer zegt zich bewust te zijn van de kritiek in het *Advocatenblad* door Peter Terporten. 'Maar die heeft ons geen reden gegeven de grondslag van de Boekhoudverordening ter discussie te stellen.' H. van Olden (Utrecht) legt zich erbij neer, maar niet nadat hij een opmerking heeft kunnen maken. 'De landelijke politiek heeft deregulering hoog op de agenda staan en dat zouden wij ons ook eens ter harte moeten nemen.' Hij krijgt bijval. Algemeen secretaris J. Suyver knikt, en ook Brouwer noemt de Boekhoudverordening 'een toonbeeld van regulering'. Maar die discussie is helaas een gepasseerd station.

De nieuwe portefeuillehouder Opleidingen, Ed van Liere, geeft in zijn maidenspeech een toelichting op de resultaten uit de Enquête Beroepsopleiding. 'Naast lof is er de afgelopen jaren kritiek op de beroepsopleiding geweest,' zegt hij. Dat kan ook nauwelijks anders. 'Want aan de ene kant vraagt men meer specialisatie, aan de andere kant een bredere basisopleiding.' De Beroepsopleiding is geëvalueerd op basis van een enquête onder 5500 advocaten. Gemiddeld rapportcijfer: 6,5. Van Liere ziet aanknopingspunten in de bachelor- masterontwikkelingen op de universiteiten. Zonder dat iedereen het in de gaten heeft, is de wetenschappelijke wereld ingrijpend aan het veranderen. Het oude propedeuse en doctoraalprogramma maakt plaats voor een systeem van bachelor en master. En omdat elke universiteit het weer anders aanpakt, zal de Orde wellicht toelatingsexamens moeten afnemen. 'Immers, de Orde dient de kwaliteit te kunnen garanderen van degenen die zich inschrijven als advocaat.'

Sommige afgevaardigden geloven dat de Beroeps-

opleiding te theoretisch is. 'Een ochtendje meelopen met de deurwaarder heeft meer effect dan een week met je neus in Hugenholtz Heemskerk', zegt L. van Utenhove (Den Haag). En A. de Groot (Alkmaar) krijgt de lachers op zijn hand door zijn zorgen uit te spreken over het hoge aantal stagiaires dat niet geschikt blijkt te zijn (17 procent). 'Komen we die later weer tegen?' zegt hij.

DUIZELIG

Na de lunch in de wijnkelder, begint eindelijk de behandeling van no cure no pay. Voorstel van de Algemene Raad is een proef te starten in de letselschadepraktijk voor een periode van vijf jaar. Een krappe meerderheid van de afgevaardigden heeft in juni al ingestemd met de versoepeling van de regelgeving. Die meerderheid onderscheidde zich in aanhangers van de 'ja, mits'-variant (no cure no pay wordt onder voorwaarden toelaatbaar) en in aanhangers van de 'nee, tenzij'-variant (no cure no pay blijft verboden, tenzij er sprake is van schrijnende gevallen). Voor het gemak heeft Brouwer de aanhangers van beide varianten geteld als voorstanders van no cure no pay.

Sommige afgevaardigden hadden verwacht dat beide varianten uitgewerkt zouden worden, maar in Zwolle blijkt dat Brouwer alleen de 'ja, mits'-variant nader toelicht. Op het verzoek van de Zwolse fractie om alsnog 'nee tenzij' uit te werken, antwoordt Brouwer dat niet nodig te vinden omdat 'nee tenzij' in de praktijk niet anders zou uitpakken dan 'ja, mits'.

W. de Vries (Den Haag) is weinig enthousiast. Het Haagse uitgangspunt is namelijk 'nee, tenzij'. De Vries maakt onderscheid tussen niet willen en niet kunnen. 'Wij vinden dat cliënten die kunnen betalen, ook moeten betalen. Het ligt alleen anders voor cliënten die aannemelijk maken dat ze niet kunnen betalen.'

En zo groeit een nieuwe variant. Want om aan de bezwaren van tegenstanders tegemoet te komen, bedenkt Brouwer naast de 'ja mits' een 'ja dubbelmits' oplossing. Deze houdt in dat justitiabelen die aan de voorwaarden voor no cure no pay voldoen, bovendien aannemelijk moeten maken dat zij de rechtsbijstand niet kunnen betalen.

Letselschadeadvocaat J. Beer (Amsterdam) denkt dat dit onderscheid tussen willen en kunnen niet te maken is. 'Laten we niet in die val lopen. Als je echt wil onderscheiden tussen willen en kunnen, moet je kijken naar de omstandigheden van de cliënt en

van de zaak. Ik voorspel u dat het een illusie is dat een advocaat en een cliënt daar van tevoren zullen uitkomen.'

In de Rotterdamse fractie lopen de meningen uiteen. J. Maas begrijpt niet hoe no cure no pay de toegang tot het recht zou kunnen verbeteren. De tegenargumenten 'vrees voor Amerikaanse toestanden en voor verlies van onafhankelijkheid' daarentegen ziet hij erg goed.

R. van Moorsel (ook Rotterdam) daarentegen is niet bang dat de advocatuur door no cure no pay zijn onafhankelijkheid zal verliezen. Sterker nog, een advocaat met dezelfde belangen als de cliënt zou zelfs beter presteren. Neem de taxiwereld. 'In een taxi wil je ook dat de chauffeur dezelfde belangen heeft als zijn passagier, en zo snel mogelijk op de plaats van bestemming wil aankomen.' Van Moorsel wil zelfs nog verder gaan door de proef niet te beperken tot de letselschadepraktijk maar uit te breiden naar alle zaken waar (uitsluitend) financiële belangen spelen.

Sommige afgevaardigden worden wat duizelig van alle varianten. De pendule slaat vier keer en zoetjes-

De achterban was de volgende dag bijeen op de Ordevergadering, ook in Zwolle

Nieuwe strengheid

aan wordt het dan ook tijd de meningen te peilen. Met zijn 'dubbel mits' blijkt Brouwer een schot in de roos gedaan te hebben. Want J. Kneppelhout (Rotterdam) bijvoorbeeld zegt te worden aangesproken door de extra voorwaarde, en C. Okkerse (Zwolle) vindt dat Brouwer een brug geslagen heeft naar de aanvankelijke tegenstanders. De Vries (Den Haag) pleit er nu net als Van Moorsel zelfs voor om de dubbelmits variant meteen ook maar buiten de letselschadepraktijk toe te passen.

Als om half vijf Brouwer de varianten in stemming brengt, gaan de ontwikkelingen snel. Het idee om het verbod op no cure no pay onverkort te handhaven, wordt afgewezen. Dus moeten de regels inderdaad versoepeld worden. De meerderheid van de aanwezigen wil de proef echter beperkt houden tot de letselschadepraktijk. De gewone 'ja, mits'-variant haalt het niet. Maar de 'ja dubbelmits'-variant krijgt een meerderheid.

De Afgevaardigden stemmen dus in met een proef met no cure no pay in letselschadezaken voor die letselschadecliënten die de kosten van rechtsbijstand of deskundigen niet kunnen betalen. De Algemene Raad krijgt als huiswerk het opstellen van criteria om te bepalen of iemand voldoende geld heeft.

(Jan Pieter Nepveu)

foto: Albert Brunsting

We kunnen eromheen kletsen maar natuurlijk verkeert ook de advocatuur in recessie. De kwestie is niet óf er een recessie is, maar wat we ermee doen. En wat moeten we doen? Duiken, compassievol elkaars handje vasthouden en wachten op betere tijden? Wis en zeker niet. In de moderne economische theorie biedt een teruggang juist dé gelegenheid voor ingrijpen waar dat eerder zelfs niet werd overwogen vanwege de vernietigende sociale gevolgen.

Onze regering gaat voor in de strijd. Werkloosheid en slinkende inkomsten trekken sporen door Nederland. Genereus openen van de vleespotten met subsidie en bijstand kan de nood der nooddriftigen lenigen en het consumptiefestijn van de rest lekker gaande houden. En gaan ze open? Niet onder Balkenende II. Meedogenloos worden steun en hulp gesaneerd en geschrapt. En de ontzetting bij de nooddriftigen en de consumptie-feestgangers lijkt de appetijt tot schrappen en saneren alleen maar te wetten, zoals op klassieke slagvelden het gereutel van de stervenden geen medelijden wekte, maar de moordlust verhoogde en...

Sorry, moet even slikken ... Waar was ik gebleven? O ja, het grote saneren.

Judith Mair

foto: Chris van Keulen

Wat kan nu een eerste doelwit zijn binnen de balie voor een operatie gericht tegen allerhande vanzelfsprekendheden en 'verkregen rechten' en dan natuurlijk speciaal gericht tegen kwetsbaren en dan nog weer speciaal op het moment van hun grootste kwetsbaarheid? Met Judith Mair (zie de foto) zeg ik: de relaxte bedrijfscultuur. Maar nog meer zeg ik: aanpakken die uitwassen, met hulp van Judith Mair zelf!

Er is in veel kantoren genoeg Jan Salie, insubordinatie en verlamdende 'gezelligheid' aan te wijzen om Judiths ideeën als consultant – kort gezegd: nieuwe strengheid – op los te laten. Effectiever lijkt het mij om

Judith zelf eens op een paar heel grote en heel gezellige kantoren los te laten en haar de vrije hand te geven.

Vol van herinneringen als ik nu eenmaal ben, denk ik onwillekeurig maar onontkoombaar aan Hanneke van Son die bij Nauta destijds de 'opleiding coördineerde' zoals dat heette. En die in een lang vervlogen optreden van het Amsterdamse Jonge-Balie cabaret als 'juffrouw Van Zoen' werd gevreesd en aanbeden door – als ik mij niet vergis – Quaedvlieg, of althans een andere onverstaanbaar pratende zuiderling (die kort daarna bij Nauta vertrok, en die zo fel realistisch de aan straf verslaafde ondergeschikte vertolkte dat het niet anders kan of er heeft zich iets 'afgespeeld' tijdens een moment van heftige coördinatie).

Wie Judith Mair ongenaakbaar gelaarsd op de bank ziet staan, weet dat ze waarschijnlijk al gespoord is of in elk geval kan worden en, eenmaal binnen de poort, met een keuze van ustensielen uit de hoek der paardendressuur, binnen een paar dagen die vermaledijde gezelligheid heeft uitgebannen en de hiërarchie hersteld, waarna het desbetreffende advocatenkantoor alleen nog maar 'relaxed' is, in de zin van clubs waar je kunt relaxen.

Sorry, ik moet weer even slikken.

